

Datura stramonium

Csattanómaszlag (Más néven: *rövidkés disznó*)

A növény:

Burgonyafélék családjába tartozó 0,5-1,5 m magas egynyári növény mely Közép-amerikai származású. Valószínűleg Amerika felfedezése után került Európába.

ült be Euró

p

á

ba. Haz

á

nkban a bolygatott nitrog

é

nd

ú

s talajokon fordul el

ő

. Sz

á

ra el

á

gaz

ó

, tereb

é

lyes. Levelei toj

á

sdadok, sz

é

l

ü

k fogazott. Vir

á

ga feh

é

r sz

í

n

ű

, harang alak

ú

. Term

é

se toj

á

sdad, fel

á

ll

ó

, 4 kop

á

ccsal ny

í
l
ó
tok, sz
ú
r
ó
s t
ü
sk
é
kkel bor
í
tott. Magja vese alak
ú
, barn
á
sfekete sz
í
n
ű
.

Felhasználása:

A XVI. századtól kezdett elterjedni Európában, de a gyógyászati hatásait csak a XVIII. századtól kezdték el kiaknázni. A levelei füstjét asztmás betegekkel lélegeztették be, remélve, hogy jótékony hatása lesz –, hát, nem lett, de veszélyes mellékhatásokat okozott. Nem csoda, hiszen a burgonyafélék közé tartozó növény erősen mérgező.

Hogy a csattanómaszlag kábítószerként is használható, azt már a navaho és csiroki indiánok is tudták, akik vallási ceremóniákon hasznosították a csattanómaszlag hallucinogén hatásait. A yaquik ugyanakkor [figyelmeztettek](#) : a virágok elszívása őrületet okozhat!

Ami azt illeti, ehhez nem is muszáj szándékos drogfogyasztást elkövetni. A növény már úgy is kifejtheti a mérgező hatását, hogy a fő hatóanyagai szerves műtrágyába keverednek, és a talajon keresztül felszívódnak más növényekbe.

Még egy érdekesség: a növény angol neve ("jimsonweed") Jamestown városának nevéből ered, ahol 1676-ban az első halálesetet jelentették a maszlag elfogyasztását követően.

A növény fő alkaloidjai a hioszciamin, az ebből átalakuló atropin, illetve a szkopolamin. A hatásmechanizmusukat az orvostudomány [jól ismeri](#) , mivel gyógyszereket is készítenek belőle. A felsorolt alkaloidok a [Magyar Gyógyszerkönyvben](#) is szerepelnek; egy Magyarországon is forgalmazott, vényköteles altató fő hatóanyaga az atropin. Szemészeti beavatkozásoknál is használják, mivel [sugárizom](#) -bénítóként működik.

A növény minden részében mérgező hatású tropán vázás alkaloidokat (hioszciamin; szkopolamin; atropin) halmoz fel. Ezen vegy

ü
leteket a gy
ó

gyszeripar haszn

á

lja fel a g

ö

rcsold

ó

gy

ó

gyszerek k

é

sz

í

t

é

s

é

ben. A n

ö

v

é

ny b

á

rmely r

é

sz

é

nek fogyaszt

á

sa h

ő

emelked

é

st, szapora sz

í

vver

é

st, s

ú

lyos m

é

rgez

é

s eset

é

n hal

á

It okoz.

A [természetgyógyászat](#) számára sem ismeretlen növény a csattanó maszlag. Hatóanyagai között szerepel az erős hatásáról ismert alkaloid, éppen ezért gyógytea készítése nem ajánlott a növény egyik részéből sem! Helyette külsőleg, főzetek formájában vethetjük be gyógyító erejét. A reuma kezelésénél gyógyfürdős kúraként, illetve a bőrbe dörzsölve kezelhetők a fájós végtagok.

A csattanó maszlag gyógyító hatása elsősorban légúti panaszokkal járó betegségeknek figyelhető meg. Köhögéscsillapításra, illetve az asztma kezelésére egyaránt bevethető a növényből készített füstölő használata, emellett hatóanyagainak köszönhetően az epilepsziával küzdőknek szintén ajánlott a csattanó maszlagból készült homeopátiás szerek alkalmazása.

Kettős oldala miatt már egyre kevésbé használják a [növényt](#). Ennek ellenére a burgonyafélék népes családjába tartozó, érdekes szíromformával rendelkező növény nem tűnt el környezetünkől: fehér tölcsér alakú virágai miatt szívesen ültetik a ház melletti kiskertekbe, esetleg cserépbe téve díszíti az otthonok egyhangúságát, mindeközben az emberek többsége nem is sejtí a csattanó maszlag kettős természetét, és misztikus történetét.

A HERBALAND című project (kód:SKHU/1601/4.1/150) a Nemzetstratégia Kutatóintézet vezetése és a Rába-Duna-Vág Európai Területi Társulás partnerségével az Interreg V-A

Írta: Gazdaság

2018. szeptember 21. péntek, 23:13

Szlovákia-Magyarország Együttműködési Programban valósul meg az Európai Regionális Fejlesztési Alapból. Ezen ősi ismeretanyag feltárása, népszerűsítése és korunkban történő társadalmi és gazdasági hasznosítása növelheti a gyógynövény iparban vállalkozni kívánók számát. A projektről részletes információ www.herbaland.net oldalon érhető el. A cikk tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját. (A programról részletes információ a www.skhu.eu oldalon érhető el).